Flow Prediction in Two-Dimensional Asymmetric Diffuser by Neural Network and Comparison with Three Turbulence Models and Experimental Data*

Research Article

Mostafa Zamani Mohiabadi[\] Farid Soltani[\]

Ahmad Reza Boroomandpour^v

Ghanbar Ali Sheikhzadehⁱ

1. Introduction

The study of fluid flow in asymmetric geometries and the expansion of geometry is important from the perspective of the principles of fluid mechanics, because it shows fluid separation and reconnection. The most widely used turbulence models are the standard k– ε model, the standard k– ω model, and the SST k– ω model. Neural networks are new computational methods whose main advantage are high speed and optimal accuracy in predicting nonlinear variables. In this research, the numerical solution of turbulent flow in an asymmetric two-dimensional diffuser is investigated to predict flow separation and also compared with neural network model and experimental data.

2. Results

The geometry of the problem shown in Figure 1 consists of an input boundary and an output boundary, and the other boundaries are the walls. The input limit is the input speed condition and the output limit is the zero pressure limit condition. Figure 1 shows the X-direction velocity contour for all three standard k-ɛ turbulence models, the standard k- ω model, and the SST k- ω model, indicating that the flow at the diffuser inlet has the highest velocity. As the fluid flows in the X direction, as the cross section area increases and the pressure increases, the velocity reaches its lowest value (in some places a negative velocity). The negative velocity in the diffuser indicates the separation of the boundary layer. Given that in this study the value of the Reynolds number is 20,000, the k- ω and SST k- ω models are more successful near the wall, which is better than the standard k-E model for high Reynolds numbers.

To perform neural network simulation, measured data at different points of the diffuser were used. 70% of the total data was selected for training, 15% for validation, and 15% for testing. The points x and y/H are considered as inputs and U/U0 as the output of the neural network. Trial and error procedure was used to determine the optimal number of hidden layers. A structure with the least number of hidden layers with an acceptable degree of error is selected. The selected 3-layer neural network has the number of neurons. The results of its comparison with other numerical models are given below.

Figure 1. Speed contour in X direction for standard k-ε, k-ω, and SST k-ω models

Figure 2 compares all models with experimental measurements for distances 21, 29, 39 and 49. It is clear that the results of the standard $k-\omega$ and SST $k-\omega$ models are acceptable and the results of the ANN model are very close to the experimental results and the flow separation is predicted more accurately. The standard $k-\varepsilon$ model, however, has not been very successful in predicting flow separation.

Email: m.zamani@vru.ac.ir

^{*} Manuscript received: 06 December 2021; Revised, 18 January 2022, Accepted, 01 May 2022.

¹. Corresponding author: Ph. D Student, Department of Mechanical Engineering, University of Kashan, Kashan, Iran.

²: Ph. D Student, Department of Mechanical Engineering, University of Kashan, Kashan, Iran.

^r. Ph. D Student, Department of Mechanical Engineering, Khomeinishahr Branch, Islamic Azad University, Khomeinishahr, Iran.

⁴ Professor, Department of Mechanical Engineering, University of Kashan, Kashan, Iran.

Figure 2. Comparison of models with experimental measurements at distances of 21, 29, 39 and 49 cm from the input edge

To better compare the four models, statistical indicators were used, the results of which are shown in Table 1. As it is clear, the neural network was better than other models for predicting the desired speed.

 Table 1. Results of statistical indices of four models used at four points 21, 29, 39 and 49 cm from the input edge

\square	ANN			
Χ	t-test	MBE	RMSE	
21	7.074	1.5809e-4	2.3443e-4	
29	0.4353	-4.8432e-5	8.6319 e-4	
39	20.1431	0.0011	0.0012	
49	23.3591	0.0014	0.0015	
	Standard K-ɛ			
21	16.7101	0.429	0.4729	
29	12.3457	0.2279	0.269	
39	16.9097	0.158	0.1738	
49	27.994	0.1655	0.1717	
\nearrow	Standard k-ω			
21	11.3655	0.4132	0.5	
29	7.5805	0.2408	0.3443	
39	7.7266	0.1697	0.2403	
49	13.3088	0.1679	0.1964	
	SST k-w			
21	10.1581	0.4136	0.5201	
29	6.8506	0.2464	0.3719	
39	6.9944	0.1727	0.2577	
49	12.2662	0.171	0.2022	

3. Conclusion

In this study, to predict the flow separation in an asymmetric two-dimensional diffuser, three turbulence models standard k-e, standard k-w, and SST k-w and intelligent neural network model were investigated. To test the independence of the network, the standard turbulence model $k-\epsilon$ is used. The asymmetric twodimensional diffuser was studied using the second type of networking, Mesh B. In this research, the value of Reynolds number is 20,000. The flow enters the diffuser with an input speed of 29.21 meters per second. Due to the Reynolds number value as well as the reported shapes, the k- ω and SST k- ω models have been more successful near the wall. In this study, a 3-layer neural network model was selected which has the number of neurons [5 67]. The results of the standard k- ω and SST k- ω models are acceptable and the results of the ANN model are very close to the experimental results and the flow separation is predicted more accurately, but the standard k-ɛ model has not been very successful in predicting flow separation. Statistical indices of RMSE, MBE and t-test for all the four models were also calculated and compared, which also indicates this issue.

پیشبینی جریان در دیفیوزر نامتقارن دو بعدی توسط شبکه عصبی و مقایسه نتایج با سه مدل آشفتگی و دادههای تجربی*

مصطفى زماني محي آبادي(١) فريد سلطاني(٢) احمدرضا برومندپور (٣) قنبرعلى شيخ زاده(٤)

چکیده در کار حاضر جریان آشفته در یک دیفیوزر دو بعدی نامتقارن مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته است. در بسیاری از کاربردها، اطلاع از این که آیا لایه مرزی از سطح یا داخل یک جسم خاص جدا می شود و این که دقیقاً جدا سازی جریان در کجا رخ می دهد، از اهمیت خاصی برخوردار است. ترکیب داده های آشفتگی با هوش مصنوعی در حال حاضر جدا می شود و این که دقیقاً جدا سازی جریان در کجا رخ می دهد، از اهمیت خاصی برخوردار است. ترکیب داده های آشفتگی با هوش مصنوعی در حال حاضر یک موضوع تحقیقاتی فعال برای مطالعه آ شفتگی است. در این مقاله پیش بینی جدایش جریان با وجود گرادیان فشار معکوس در دیفیوزر دویعدی نامتقارن، با استفاده از سه مدل آ شفتگی شامل مدل ا ستاندارد ۶-۸ مدل ا ستاندارد ۵-۸ و مدل ۵-۸ مدل هو شمند شبکه معکوس در دیفیوزر دویعدی نامتقارن، با استفاده از سه مدل آ شفتگی شامل مدل ا ستاندارد ۶-۸ مدل ا ستاندارد ۵-۸ و مدل ۵-۸ و مدل هو شمند شبکه عصبی مصنوعی (ANN) مورد بررسی و مقایسه قرار گرفته است. برای شیه سازی عددی و حل معادلات حاکم از نرم افزار فلوئنت استفاده شده است. نتایج در لوا صل ۲۱، ۲۹، ۲۹ و ۲۹ سانتی متری از لبه دیفیوزر مورد تحلیل قرار گرفته است. شادی عددی و حل معادلات حاکم از نرم افزار فلوئنت استفاده شده است. نتایج در سرعت در آن نقطه به عنوان ورودی و و اسل ۲۱، ۲۹، ۲۹ و ۲۹ سانتی متری از لبه دیفیوزر مورد تحلیل قرار گرفتند و با داده های تجربی مقاید سه شدند. ۲ و ۲۷ هر نقطه به عنوان ورودی و ۷/۷ سرعت در آن نقطه به عنوان خروجی شبکه عصبی درنظر گرفته شده است. شاخصهای آماری داده مای می دهد. و مدل استاندارد ۶-۸ مدل آشفتگی، پیش بینی بهتری از جدایش جریان را نشان می دهد. این تحقیق چشم انداز مدلسازی آشفتگی را با روش های یادیری ماشین به حصوس شبکه عصبی نشان می دهد. این تحقیق چشم اندان مدلسازی آشفتگی را با روش های یادگیری ماشین می دهد. این معی مدل آشفتگی، را با روش های یادگیری ماشین به خصوص شبکه عصبی نشان می دهد. این مدان می دهد. این مده د. این مدل استازی آشفتگی را با روش های یادگیری ماشین به حصو شبکه عصبی نشان می دهد. این مده مدل آشفتگی، پیش بینی موه ی یادگیری ماشین به حصوص شبکه عصبی نشان می دهد. مدان معادی . بیش بینی موره ی یا ورش می مدل استاند، مده مدان می موه . یا ور مده ی یا ور مای یادگیری مان می دهد و موان مولیمی مولی یو مردر مور یو یا ور مدی مور یا ر

واژه های کلیدی دیفیوزر، مدل آشفتگی، شبکه عصبی.

مقدمه

با پیشرفت کامپیوترها شبیهسازی هندسههای پیچیده به وسیله حل تو آمان معادلات دیفرانسیل پاره ای مومنتوم، پیوستگی و بقای انرژی امکان پذیر شده است. جدایش جریان به دلیل وجود گرادیان فشار معکوس در جریآن های داخلی و خارجی اتفاق می افتد. در بسیاری از مسائل وقوع جدایش جریان و محل دقیق آن از اهمیت زیادی برخوردار است. بررسی جریان سیال در هندسههای نامتقارن و انبساط هندسه به دلیل نشان دادن جدایش سیال و اتصال مجدد، از منظر مبانی مکانیک سیالات دارای اهمیت است. رینولدز RANS (RANS دیکانیک سیالات دارای اهمیت است. شبیه سازی های سیالاتی بسیار پرکاربرد است، برای محاسبه تنش رینولدز به یک مدل آشفتگی نیاز دارند. تاکنون مدل های آشفتگی مختلفی معرفی شده است[1]. این مدل ها شامل معادلات

ســاده ویسـکوزیته آشــفته تا معادلات دقیقتر میباشــند[2]. از پرکاربردترین مدل.های آشفتگی میتوان به مدل ه–k استاندارد،

Shear-) SST k- ω و مدل $k-\omega$ هدل استاندارد ($k-\omega$ و مدل RNG k- ω مدل (Stress Transport (3-8) اشاره کرد (3-8).

کالتنباخ و همکاران [9] جریان در دیفیوزرهای نامتقارن صفحهای را با روش عددی و تو سط مدل LES (Large Eddy Simulation) مورد بررسی قرار دادهاند.

مالیکو و همکاران [10] یک مطالعه عددی از ساختار جریان از طریق دیفیوزرهای دو بعدی متقارن محوری را ارائه کردند. محاسبات آنها بر اساس حل سیستم معادلات غیرایستا مدل تلاطم مالیکوف دو سیال انجام شدهاست. پروفیلهای سرعت طولی در مقاطع مختلف کانال مورد بررسی قرار گرفت و چگونه تأثیر تغییرات شبکه بر نتایج نشان داده شد. صحت نتایج آنها برای عدد رینولدز Re=20000 تأیید شد. مقایسه نشان داد که مدل جدید قادر است جریانهای جدا شده را با دقت بالایی پیشبینی کند.

همچنین بویس و ایتون [11] به روش تجربی این جریان را مورد بررسی قرار دادهاند. دادههای تجربی بویس و ایتون [11]

٤٧

^{*} تاریخ دریافت مقاله ۱٤۰۰/۹/۱۵ و تاریخ پذیرش آن ۱٤۰۱/۲/۱۱ میباشد.

⁽۱) نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

⁽۲) دانشجوی دکتری، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

⁽۳) دانشجوی دکتری، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر، خمینی شهر، ایران

⁽٤) استاد، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

برای پروفیل سرعت متوسط سازگاری مناسبی را با نتایج بهدست آمده از مدل LES نشان میدهد. همچنین پیشبینی محل جدایش در روش تجربی و روش LES سازگاری مناسبی داشت ولی اختلافاتی در محل نقطه اتصال مجدد مشاهده شد.

پرپانچی و همکاران [12] در مطالعه تجربی، توزیع سرعت، ضریب بازیابی فشار، شدت تلاطم و تفکیک جریان یک دیفیوزر با ورودی هشت ضلعی و خروجی مربع در تونل باد عمودی را بررسی کردند. آزمایشها در دو حالت مکش و جریان دمشی انجام شد. نتایج آنها نشان داد که افت فشار و جدایی معنی داری در دیفیوزر مورد مطالعه وجود ندارد.

شبکههای عصبی از روشهای محاسباتی جدید می باشند که مزیت اصلی آنها سرعت بالا و دقت مطلوب در پیش بینی متغیرهای غیر خطی است. شبکههای عصبی در حل مسایل پیچیده که مدلهای تجربی یا نیمه تجربی در حل آنها کارایی مناسبی نداشته باشند بسیار کارا هستند. در ادامه چندین کار پژوهشی که نداشته باشند بسیار کارا هستند. و مقایسه با شبکه عصبی استفاده شده، ذکر خواهد شد.

لینگ و همکاران [13] روشی برای استفاده از شبکههای عصبی برای یادگیری مدلی برای تانسور ناهمسانگردی تنش رینولدز از دادههای شبیهسازی با وفاداری بالا ارائه میکند آنها یک معماری شبکه عصبی جدید پیشنهاد دادهاند که از یک لایه ضربی با پایه تانسور ثابت برای تعبیه تغییر ناپذیری گالیله در تانسور ناهمسانگردی پیش بینیشده استفاده میکند. آنها پیش بینیهای ناهمسانگردی تنش رینولدز این شبکه عصبی ثابت از طریق میدان سرعت برای دو مورد آزمایشی منتشر کردند برای هر دو مورد آزمایش، بهبود قابل توجهی در مقایسه با مدلهای ویسکوزیته گردابی خطی و غیرخطی RANS نشان دادند.

گنوا و همکاران [14] یک چارچوب جدید مبتنی بر داده را پیشنهاد کردند که نه تنها پیش بینی های RANS را بهبود می بخشد، بلکه محدودیت های احتمالی برای مقادیر سیال مانند سرعت و فشار را نیز فراهم می کند. ضبط عدم قطعیت ها شامل عدم قطعیت فرم مدل و همچنین عدم قطعیت معرفتی ناشی از داده های آموزشی محدود است. آن ها از یک مدل شبکه عصبی برای پیش بینی مؤلفه تانسور ناهمسان گرد تنش رینولدز استفاده کردند. این مدل با استفاده از الگوریتم گرادیان متغیر استاین آموزش داده شده است. عدم قطعیت محاسبه شده در تنش رینولدز با شبیه سازی مونت کارلو وانیلی به مقادیر مورد نظر منتشر شد. نتایج برای دو مورد آزمایشی ارائه شده است که از نظر هندسی با جریان های

آموزشی در اعداد مختلف رینولدز متفاوت است. افزایش پیشبینی مدل مبتنی بر داده و همچنین محدودیتهای احتمالی مرتبط برای ویژگیهای جریان مورد علاقه مورد بحث قرار می گیرد. در نهایت این چارچوب امکان اندازه گیری کمی اطمینان مدل و کمی سازی عدم قطعیت را برای جریانهایی فراهم می کند که در آن مشاهدات با وفاداری بالا یا دانش قبلی در دسترس نیست.

لینیانگ و همکاران [15] بر جریانهای گذشته از ایرفویلها با اعداد رینولدز بالا تمرکز کردهاند. آنها یک مدل آشفتگی برای جریانها در تعداد ماخ مختلف و زوایای حمله (AOA) با عدد رينولدز ثابت ايجاد كرده و به نتايج رضايتبخشي دست يافتهاند. با این وجود، برای آشفتگی با اعداد رینولدز متغیر، با افزایش دادهها توانایی تعمیم مدل بهطور مؤثر افزایش نمییابد. برای مدلسازی غیرخطی بودن اثرات متلاطم مختلف در تعداد رینولدز بالا، دانش قبلی در مورد تجزیه و تحلیل مقیاس بندی در طراحی مدل ادغام کردند و شبکههای عصبی بهعنوان چارچوب مورد استفاده قرار گرفت. با توجه به ویژگیهای مختلف مقیاس بندی، میدان جریان به مناطق مختلف تقسیم شده و دو مدل ANN مجزا بهطور جداگانه ساختند. علاوهبر این، ترکیبی از منظمسازی، محدودکنندهها و أموزش پایداری برای افزایش استحکام مدل پیشنهادی اتخاذ شدهاست. آنها از نتایج مدل SA (Spallart-Allmaras) بهعنوان مجموعه داده و مرجع ارزیابی مدلسازی استفاده کردند. مدل پیشنهادی آنها با شش جریان در اطراف ایرفویل NACA0012 آموزش داده شد که برای شرایط جریان آزاد و ایرفویل های مختلف کاربرد دارد. از مقایسه نتایج محاسبه شده توسط مدل های پیشنهادی، مانند ویسکوزیته گردابی، پروفیل سرعت، ضریب پسا و غیره، با دادههای مرجع موفقیت مدل را در پیش بینی نشان دادند.

پیشبینی توان مزرعه بادی معمولاً توسط مدلهای ویک (Wake) تحلیلی پیادهسازی می شود، که کم هزینه است اما از نظر دقت برای مدلسازی آشفته بالا کافی نیست. زیلونگ و همکاران [16] یک مدل مبتنی بر یادگیری ماشین جدید برای بهبود پیشبینی توان مزارع بادی توسعه دادهاند. مدل ارائه شده می تواند میدان های سرعت و آشفتگی را در پیکهای توربین متناسب با شبیه سازی های دینامیک سیالات محاسباتی (CFD) با دقت بالا و در عین حال به کارایی محاسباتی خوبی دست یابد. با هدایت داده های شبیه سازی DTD، رابطه ضمنی بین جریان های ورودی و جریان های عصبی با استفاده از تکنیک شبکه های عصبی

مصنوعی (ANN) بر اساس الگوریتم پسانتشار ایجاد شد. آنها روش مرتبه کاهش یافته مدل دیسک محرک با چرخش (-ADM R) و مدل آشفتگی ٤-k اصلاح شده برای ذخیره محاسباتی در شبیه سازی های RANS پیاده سازی شده است. نتیجه گیری ها نشان می دهد که مدل ANN می تواند پیش بینی های توان را در مقایسه با مدل های تحلیلی موجود به طور محسوسی بهبود بخشد و به خوبی با LES و داده های اندازه گیری مطابقت دهد.

در ادامه این مقاله در ابتدا مدلهای آشفته موردنظر توضیح داده شده و سپس جریان در دیفیوزر نامتقارن توسط این مدلهای آشفته شبیهسازی و عملکرد آنها مورد بررسی قرار گرفتهاست. از شبکههای عصبی هوشمند بهعنوان نوآوری در این مسئله مورد استفاده قرار گرفتهاست که ادامه آن در ابتدا شبکه عصبی بررسی شده و مسئله موردنظر توسط ANN مدلسازی و شبیهسازی گردیدهاست در نهایت نتایج بهدست آمده از چهار مدل موجود با یکدیگر و دادههای تجربی مقایسه شد.

تعریف و فرمولبندی مسئله

در این تحقیق حل عددی جریان آشفته در یک دیفیوزر دو بعدی برای پیش بینی جدایش جریان بررسی شد. بسته نرمافزاری فلوئنت برای پیش بینی جدایش جریان و انتخاب بهترین مدل توربولانسی جهت ارزیابی رفتار جریان مورد استفاده قرار گرفته است. روش عددی به کار رفته مبتنی بر روش حجم محدود می باشد که نتایج حل عددی با نتایج آزمایشگاهی مقایسه شده است. در شکل (۱) هندسه مورد مطالعه و در شکل (۲) حوزه حل محاسباتی نشان داده شده است.

معادلات حاکم و مدلهای آشفتگی موردنظر

برای حل جریان از معادلات ناویر استوکس رینولدز متوسط استفاده می شود. معادلات پیوستگی و ناویراستوکس برای یک جریان دائم در مختصات کارتزین به صورت زیر تعریف می شود [18].

$$\frac{\partial u_i}{\partial x_j} = 0 \frac{\partial u_i}{\partial x_j} = 0 \tag{1}$$

$$\frac{\partial}{\partial x_j} (\rho u_i u_j) = -\frac{\partial P}{\partial x_i} + \frac{\partial}{\partial x_j} \left[\mu \left(\frac{\partial u_i}{\partial x_j} + \frac{\partial u_j}{\partial x_i} + \frac{2}{3} \frac{\partial u_i}{\partial x_j} \right) \right] + \frac{\partial}{\partial x_j} (-\rho \overline{u'_i u'_j})$$

(٢)

در این تحقیق از مدلهای آشفتگی ٤-k استاندارد، ه-k استانداردو SST k-w برای پیش بینی جدایش جریان استفاده شده است. مدلهای آشفتگی از تقریب بوزینسک برای برقراری ارتباط بین تنشهای رینولدز و گرادیانهای سرعت متوسط استفاده می کند [18].

$$-\rho \overline{u_i' u_j'} = 2\mu_t S_{ij} - \frac{2}{3}\rho k \delta_{ij} \tag{(7)}$$

مدل استاندارد k-۵ معروفترین و متداولترین مدل آشفتگی برای کاربردهای صنعتی است. در صورتی که مدل استاندارد $k - \epsilon$ همراه رابطه بوزینسک به کار برده شود، برای طیف وسیعی از مسائل مهندسی پیچیده جوابهای قابل قبولی ارائه مینماید. اما برای مسائلی که شامل غیر ایزوتروپهای شدید جریان و نیز اثرات غیر تعادلی هستند، این مدل در نهایت به جوابهایی خواهد رسید که تا حدودی فوق دیفیوز است، یعنی مقادیر μ که توسط این مدل پیشبینی می شود، تا حدی بزرگ خواهند بود[18].

مدلهای w - w محبوبیت زیادی دارند زیرا دارای قدرت زیادی در هنگام انتگرالگیری از معادلات به سمت دیواره می-باشد. از همین رو دیگر نیازی به استفاده از توابع دیواره تجربی نبوده یا آنکه نیاز کمتری به استفاده از این توابع وجود دارد. همچنین مدل w - w نسبت به مدل w - w در جریان هایی که

٥٠

شبکه یا تولید مش دقت هر شبیهسازی بهشدت وابسته به کیفیت شبکه است. در صورت بالا بودن کیفیت شبکه، منجر به همگرایی سریعتر می-

شود. در این تحقیق روشی ساده برای شبکهبندی استفاده شدهاست. در شکل (۳) و جدول (۱) مدل و مشخصات شبکه-بندی نشان داده شدهاست. جهت شبکهبندی دیفیوزر موجود، دیواره افقی براساس

بهت میبا بای میتورو و بود میور می بود می بود می بر تغییر مقطع به پنج قسمت تقسیم شده و برای هر قسمت تعداد شبکه مشخصی در نظر گرفته شدهاست. برای دیوارههای عمودی تعداد یکسانی از شبکه برای همه مقاطع درنظر گرفته شدهاست. شامل کاهش سرعت و جدایش ناشی از گرادیان فشار معکوس میباشند، بهتر عمل میکند. اغلب مدلهای $\mathbf{z} - \mathbf{k}$ از آنجا که از فرضیات رینولدز بالا جریان استفاده میکنند، برای حل معادلات در نواحی نزدیک دیواره با مشکلات زیادی مواجه میشوند. اما مدل $\mathbf{\omega} - \mathbf{k}$ را میتوان برای پیشبینی تغییرات متغیرهای توربولانس تا لبه دیوارههای جامد مورد استفاده قرار داد [18]

مدل ۵-k SST تو سط منتر و بهمنظور آمیختن فرمولبندی دقیق و قدرتمند مدل ۵-k در نواحی نزدیک دیواره با مدل ٤-k مست قل از جریان های آزاد در نواحی دور از دیواره ارا ئه شدها ست. یعنی مدل بهطور همزمان توانایی بالای ندل ۵-k در نواحی با عدد رینولدز پایین و توانایی بالای مدل ٤-۶ در نواحی با عدد رینولدز بالا را در اختیار گرفتهاست [18].

Mesh A
Mesh B
Mesh C

شکل ۳ مدل شبکه تولید شده

جدول ۱ مشخصات شبکه تولید شده

	شبكه	تعداد کل سلولہا	ديوار عمودي	ديوار افقى پايينى	ديوار افقي بالايي
А	30 × 100	۳۰۰۰	۳.	27,3,31,3,36	27,3,31,3,36
В	60 × 200	17	٦.	54,6,62,6,72	54,6,62,6,72
С	90 × 300	۲۷	٩٠	81,9,93,9,108	81,9,93,9,108

جدول ۲ کیفیت شبکهبندی

شبكه	Aspect Ratio Maximum	Minimum Orthogonal Quality	Skewness Maximum
30×100	$3.26 \times 10^{+1}$	8.1×10^{-1}	1.11×10^{-1}
60×200	$3.33 \times 10^{+1}$	9.07×10^{-1}	$1.11 \times 10^{+1}$
90 × 300	$3.35 \times 10^{+1}$	9.38×10^{-1}	$1.11 \times 10^{+1}$

شکل ٤ شرایط مرزی استفاده شده

بررسى استقلال شبكه

در حل مسائل به روش عددی بررسی استقلال حل از شبکه از اهمیت به سزایی برخوردار است. به این منظور در چند شبکه مختلف و با اندازه های مختلف شبیه سازی انجام می شود و بر اساس نتایج به دست آمده، یکی از متغیرهای وابسته مقایسه می شود. برای دو شبکه که نتایج به دست آمده مطابقت داشته باشد، می شود. برای دو شبکه که نتایج به دست آمده مطابقت داشته باشد، به منظور صرفه جویی در منابع و زمان حل، از شبکه بزرگتر استفاده می شود. یکی از متغیرهای کاربردی در استقلال حل از شبکه متغیر وابسته +y است. با کاهش ابعاد شبکه متغیر +y نیز کاهش می یابد. +y یک متغیر بدون بعد برای جریانهای محدود به دیواره است که در تئوری لایه مرزی و قانون دیواره استفاده می شود و به صورت رابطه (٤) تعریف می شود:

$$y^{+} = \frac{u \times y}{v} \tag{(1)}$$

در این تحقیق برای بررسی استقلال از شبکه از مدل آشفتگی B استاندارد استفاده شدهاست. به این منظور نتایج بهدستآمده برای متغیر +y در دو مقطع از هندسه برای سه شبکه با ابعاد مختلف مقایسه شدهاست. جدول (۳) نشان می دهد که نتایج +y بهدست آمده از شبکههای B و C بسیار نزدیک هستند. در صورت انتخاب شبکه C بهدلیل ریزتر بودن نسبت به شبکه حجم محاسبات افزایش پیدا می کند درصورتی که باید بهدنبال راهکاری بود که هزینه محاسباتی کاهش پیدا کند، بنابراین شبکه B برای حل مسئله توسط سایر مدلهای آشفتگی مورد استفاده قرار می گیرد.

جدول ۳ مقادیر y+ مربوط به شبکهبندی های مختلف

مقدار +y	شبكه
٨,٤	شبکه A
0,7	شبکه B
۲,۱	شبکه C

کیفیت شبکهبندی. بررسی کیفیت شبکه قبل از محاسبات یک روش مناسب جهت رسیدن به نتایج مطلوب است. در جدول (۲) به مهمترین مواردی که نقش اصلی در کیفیت شبکهبندی دارند اشاره شدهاست. پارامتر Aspect ratio نسبت ضلع بزرگتر به ضلع کوچکتر را بیان میکند، پارامتر winogonal quality در محیط مش کیفیت مش را نشان میدهد. این گزینه نشان دهنده زاویه گیری یک سلول به سلول مجاور است. هر چه میزان این عدد به عدد یک نزدیکتر باشد نشان دهنده کیفیت بیشتر مش است. Skewness این معیار بین صفر تا یک قرار داشته که برای این که یک شبکه از کیفیت بالایی برخوردار باشد این پارامتر باید به عدد صفر نزدیکتر باشد.

شرايط مرزى

با توجه به هندسه مسئله که در شکل (۲) نشان داده شدهاست، شامل یک مرز ورودی و یک مرز خروجی است و سایر مرزها را دیوارهها تشکیل میدهند. مرز ورودی از شرط سرعت ورودی و در مرز خروجی از شرط مرزی فشار صفر استفاده شدهاست (شکل ٤).

راهبرد حل و همگرایی

از شیوه گسسته سازی بالادست مرتبه دوم برای معادلات ممنتم و کمیت های توربولانسی استفاده شده است. برای برقراری ارتباط بین میدان های سرعت و فشار از الگوریتم سیمپل استفاده شده است [19].

بحث و نتايج

بهمنظور شناسایی بهترین روش حل عددی جریان آشفته درون دیفیوزر دو بعدی، ســه کیفیت شــبکه متفاوت با اســتفاده از نرمافزار تجاری فلوئنت به شـیوه حجم محدود حل و نتایج زیر حاصل شدند.

بررسی عملکرد مدل های آشفتگی

در این مدلهای آشفتگی k-٤ استاندارد، k-۵ استاندارد و SST k-۵ بـهمنظور پیشبینی جـدایش جریـان مورد مطـالعـه قرار می گیرند.

زمانی که هوا وارد بخش انبساطی دیفیوزر می شود بهدلیل وجود گرادیان فشــار معکوس، جدایش جریان رخ داده و ناحیه چرخش مجدد به وجود میآید.

دیفیوزر دوبعدی نامتقارن با استفاده از شبکهبندی نوع دوم یعنی Mesh B با سه مدل k-ɛ استاندارد، مدل ه-k استاندارد و مدل SST k-œ مورد مطالعه قرار گرفتهاست.

در شکلهای (۵) تا (۷) کانتور سرعت در جهت X برای هر سه مدل آشفتگی E-8 استاندارد، مدل k-۵ استاندارد و مدل

k-ω نشان داده شده است که نشان میدهد در ورودی دیفیوزر جریان دارای بیشترین سرعت است. هر چه جریان در جهت X پیش میرود با بیشتر شدن سطح و افزایش فشار، سرعت به کمترین مقدار خود (در بعضی نقاط به سرعت منفی) میرسد. سرعت منفی در دیفیوزر نشان دهنده جدایش لایه مرزی است. با توجه به این که در این تحقیق مقدار عدد رینولدز ۲۰۰۰۰ میباشد جریان با سرعت ورودی ۲۹/۲۱ متر بر ثانیه وارد دیفیوزر میشود. با توجه به مقدار عدد رینولدز و هم چنین شکل های (٥ میشود. با توجه به مقدار عدد رینولدز و هم چنین شکل های (٥ تا ۷) نشان داده شده است که مدل ۵- ۸ و ۵- x تر استاندارد ٤- ۲۰ برای مقادیر اعداد رینولدز بالا عملکرد بهتری دارد.

شکل ۵ کانتور سرعت در جهت X برای مدل استاندارد ٤-k

شکل ۲ کانتور سرعت در جهت X برای مدل استاندارد \mathfrak{n}

شکل ۷ کانتور سرعت در جهت X برای مدل ω-SST k

شبکههای عصبی

شبکههای عصبی از روش های محاسباتی جدید میباشند که مزیت اصلی آنها سرعت بالا و دقت مطلوب در پیشبینی متغیرهای غیرخطی است. شبکههای عصبی در حل مسایل پیچیده که مدلهای تجربی یا نیمه تجربی در حل آنها کارایی مناسبی نداشته باشند بسیار کارا هستند [22-22]. شبکههای عصبی مصنوعی نوعی مدل آماری است که بر اساس کارکرد مغز انسان طراحی شدهاست. این نوع مدل میتواند ورودیهای معینی را دریافت کند و طی یک سری پردازش های موجود در مدل، نتیجه مطلوب را ارائه دهد. شبکههای عصبی از واحدهای سادهای به نام نورون ساخته می شوند و سلول هایی نظیر آن چه که در مغز انسان وجود دارد را ارائه میدهند. در یک شبکه، نورونها بهوسیله اتصالات وزنی به یکدیگر متصل می شوند. از طریق تنظیم این وزنها، فرآیند آموزش درون شبکه بهدست میآید. شبکههای عصبي از مجموعه لايه هايي تشكيل مي شود كه لايه اول شامل ورودیها و لایه آخر شامل خروجیها میباشد. لایههای نهان نیز بین لایههای ورودی و خروجی قرار می گیرند. شبکههای عصبی براساس نوع فیزیک مسئله می توانند تکلایه یا چند لایه باشند. هدف شبكههای عصبی یادگیری براساس اتصالات منطقی بین الگوهای پارامترهای ورودی و خروجی، آنالیز و یا یافتن ساختار الگوهای پارامترهای ورودی میباشد. با فراهم کردن شبکههای عصبی با داده های موجود، شبکه آموزش دیده از طریق اصلاح

وزنهای اتصالی بین نورونها بهدست میآید.

مدلسازی صورت گرفته با شبکه عصبی

بهطور کلی مدلسازی یکی از ابزارهای مناسب برای تصمیم گیری و پیشبینی پدیده های محیط زیستی و طبیعی میباشد که اغلب بهصورت مدل های مفهومی با روابط ریاضی بیان می شوند. تبدیل یک مفهوم آماری به زبان ریاضی، نوعی از مدلسازی است. از طریق مدلسازی می توان شرایط و موقعیت های خاص را بهصورت مجازی ایجاد و آن را مورد آزمون قرار داده و تحلیل کرد. جهت انجام آنالیز باید تمامی شرایط یکسان در نظر گرفته شود. این شرایط عبارتند از تعداد لایهها و نرونهای هر لایه و نوع توابع انتقال شبكه عصبي ميباشد. انتخاب تابع انتقال تأثير بهسزایی بر دقت خروجی شبکه عصبی میگذارد. معمولاً سه تابع انتقال اصلى براى مدلسازى شبكه عصبى وجود دارد كه شامل توابع سیگموید تانژانت ((Tangent sigmoid (Tansig) ، سیگموید لگاريتمي (Log sigmoid (Logsig) و سيگمويد خطي (Purelin (sigmoid (Purelin) مى باشند (شكل ٨) [23]. براى تعيين بهترين تركيب از توابع انتقال در شبكه با يك يا دولايه نهان، توابع انتقال مختلفی برای توسعه شبکه استفاده میشود. بررسی نتایج آنالیز توسط شاخص های آماری صورت می گیرد که در ادامه توضیح داده شدهاست. شکل (۹) فلوچارت شبکه عصبی و نحوه همگرایی آن را نشان میدهد.

شکل ۹ فلوچارت شبکه عصبی[۲٤]

شاخص های آماری

برای ارزیابی دقت کارایی مدلهای توسعه یافته و بررسی روند عملکرد در مدلها، تجزیه و تحلیل آماری شامل خطای مجذور ميانگين مربعات خطا (Root Mean Square Error (RMSE))، میانگین خطای تقری (Mean Bias Error (MBE) و ضریب همبستگی (Coefficient of determination (R2)) انجام شدهاست. میانگین مربعات خطا، اطلاعاتی در مورد عملکرد کوتاه مدت ارائه میدهد که یک اندازه از تغییرات تخمین زده شده در اطراف دادههای اندازه گیری شدهاست. هر چه میانگین مربعات خطا پایین تر باشد، تخمین دقیق تر است. میانگین خطای تقریبی، نشانهای از انحراف میانگین مقادیر برآورد شده از دادههای مربوط به اندازه گیری است و می تواند اطلاعاتی در مورد عملکرد بلندمدت مدل ارائه دهد. میانگین خطای تقریبی پایین تر و ضریب همبستگی بیشتر مناسبتر میباشد. هرچه ضریب همبستگی بيشتر باشد نشان دهنده ميزان تطابق خروجي مدل با هدف (Target) است و اگر برابر با یک باشد گویای این است که خروجی سیستم با هدف برابر مى باشد. جاكوبيدز [25] نشان داد استفاده از شاخص های میانگین مربعات خطا، میانگین خطای تقریبی تنها باعث اشتباه در مدل می شود. بنابراین در کنار این دو شاخص آزمون تی (T-Test) توصیه می شود، آزمون تی معیاری است که تفاوت واقعی بین دو شاخص را در مقایسه با تغییرات دادهها مقایسه میکند. به عبارت دیگر آزمون تی نشاندهنده اهمیت اختلاف شاخصها با استفاده از متوسط خطاهای ریشه میانگین مربعات خطا و خطای متوسط میانگین خطای تقریبی است. روابط شاخص های گفته شده بهصورت معادلات زیر می باشد:

$$\text{RMSE} = \sqrt{\frac{\sum_{1}^{n} (P_i \cdot O_i)^2}{n}}$$
 (6)

$$MBE = \frac{\sum_{i=1}^{n} (P_i - O_i)}{n}$$
(7)

t-test=
$$\sqrt{\frac{(n-1)MBE^2}{RMSE^2-MBE^2}}$$
 (V)

در معادلات فوق P_i مقدار پیش بینی شده، O_i مقدار اندازه-گیریشده و n تعداد مشاهدات می باشد. هرچه مقدار میانگین

مربعات خطا کمتر باشد، مدل از دقت بیشتری برخوردار است. اگر مقدار میانگین خطای تقریبی مثبت باشد، یعنی مقدار پیش بینی شده از مقدار اندازه گیری شده بیشتر و اگر مقدار میانگین خطای تقریبی منفی باشد، یعنی مقدار اندازه گیری شده از مقدار پیش بینی شده کمتر است.

برای انجام شبیهسازی از دادههای اندازه گیری شده در نقاط مختلف دیفیوزر موردنظر استفاده شدهاست. از دیتاهای تجربی گزارش شده در مراجع [11,17] در این مقاله استفاده شدهاست. ۷۰ درصد از کل دادهها برای آموزش، ۱۵ درصد برای صحت سنجی و ۱۵ درصد برای آزمون انتخاب شدهاست. در شکل (۱۰) ورودی و خروجیهای در نظر گرفته شده برای شبکه عصبی نشان داده شدهاست. در این جا نقاط x و y/H را بهعنوان ورودی و U/U را بهعنوان خروجی شبکه عصبی طراحی شده درنظر گرفته شدهاست.

برای تعیین تعداد بهینه لایههای نهان از رویه سعی و خطا استفاده شدهاست. ساختاری با کمترین تعداد لایههای نهان با درجه خطای قابل قبول انتخاب می گردد. هرچه تعداد لایههای نهان یک شبکه کمتر باشد، زمان کمتری برای آموزش شبکه مورد نیاز است. همچنین تعداد نرونهای موجود در لایههای نهان تأثیر بهسزایی در عملکرد شبکه عصبی خواهد گذاشت.

شبکه عصبی سه لایه انتخاب شده دارای تعداد نرونهای {۵ و ٦ و ۷} میباشد که نتایج مقایسه آن با دیگر مدلهای عددی در ادامه آورده شدهاست. در شکل (۱۱) ارتباط بین مقادیر پیش بینی شده توسط شبکه عصبی انتخاب شده و نیز دادههای تجربی اندازه گیری شده را نشان می دهد. در این شکل برای چهار نقطه موردنظر این نتایج نشان داده شده، همان طور که مشخص است میزان ضریب هم بستگی R برای هر چهار نقطه بالای ۹۹، می باشد که نشان دهنده دقت زیاد شبکه عصبی برای پیش بینی می باشد.

شکل ۱۱ ارتباط بین مقادیر واقعی و با مقادیر پیش بینی شده توسط شبکه عصبی برای ٤ فاصله در نظر گرفته شده

شکل ۱۲ مقایسه مدلها با اندازه گیری تجربی در فاصله ۲۱ سانتیمتری

شکل (۱۲) مربوط به فاصله ۲۱ سانتیمتری است که تمامی مدلها با اندازه گیری تجربی مقایسه شدهاست. در شکلهای (۱۳)، (۱٤) و (۱۵) این نتایج برای فواصل ۲۹، ۳۹ و ٤۹ نشان داده شدهاست، کاملاً مشخص است که نتایج مربوط به مدلهای استاندارد ۵-k و ۵-k SST قابل قبول و نتایج مدل ANN بسیار نزدیک به نتایج تجربی است و با دقت بیشتری جدایش جریان

پیش بینی شده است؛ اما مدل استاندارد ٤-k در پیش بینی جدایش جریان چندان موفق عمل نکرده است. جهت مقایسه بهتر این چهار مدل از شاخص های آماری استفاده شده، که نتایج حاصل از آن در جدول (٤) نشان داده شده است همان طور که مشخص است شبکه عصبی به خوبی و بهتر از دیگر مدل ها توانسته است پیش بینی سرعت موردنظ را انجام دهد.

شکل ۱۳ مقایسه مدلها با اندازه گیری تجربی در فاصله ۲۹ سانتیمتری

شکل ۱۶ مقایسه مدلها با اندازه گیری تجربی در فاصله ۳۹ سانتیمتری

شکل ۱۵ مقایسه مدلها با اندازه گیری تجربی در فاصله ٤٩ سانتی متری

	ANN			استاندارد œ-k		1
Х	t-test	MBE	RMSE	t-test	MBE	RMSE
۲۱	٧/•٧٤	e 01.4/1-2	e 3227/7-2	11/2700	•/£137	•/0
۲۹	•/٤٣٥٣	-e 1237/2-0	e 7319/A-E	٧/٥٨٠٥	•/72•٨	•/٣٤٤٣
٣٩	2.11221	•/••11	•/••17	V/VY٦٦	•/1٦٩٧	•/72•٣
٤٩	۲۳/۳۵۹۱	•/••\٤	•/••10	۱۳/۳۰۸۸	•/17/9	•/1978
	ε-K				ω-SST k	
۲۱	17/111	•/279.	•/2779	1./10/1	•/£177	•/07•1
۲۹	17/3200	•/۲۲۷۹	•/779•	٦/٨٥٠٦	•/٢٤٦٤	•/٣٧١٩
٣٩	17/9.97	•/١٥٨•	•/17٣٨	٦/٩٩٤٤	•/1777	•/YOVV
٤٩	70/992.	•/1700	•/1717	17/7777	•/1٧1•	•/7•77

جدول ٤ نتایج شاخصهای آماری چهار مدل استفاده شده در چهار نقطه ۲۱، ۲۹، ۳۹ و ٤٩ سانتی متری

نتيجه گيري

در این تحقیق برای پیشبینی جدایش جریان در دیفیوزر دوبعدی نامتقارن، سه مدل توربولانسی استاندارد ٤-٨ استاندارد ۵-k و SST k-۵ و مدل هوشمند شبکه عصبی مورد بررسی قرار گرفتند. برای بررسی استقلال از شبکه از مدل آشفتگی استاندارد ٤-٤ استفاده شدهاست. دیفیوزر دوبعدی نامتقارن با استفاده از شبکه-بندی نوع دوم یعنی Mesh B مورد مطالعه قرار گرفتهاست. در این تحقیق مقدار عدد رینولدز ۲۰۰۰۰ میباشد جریان با سرعت ورودی ۲۹/۲۱ متر بر ثانیه وارد دیفیوزر می شود. با توجه به مقدار عدد رینولدز و همچنین شکلهای گزارش شده، مدل ۵-۵ معدار عدد رینولدز و همچنین شکلهای گزارش شده، مدل ۵-۵

و ۵-SST k در نزدیک دیواره موفق تر عمل کردهاند. در این تحقیق مدل شبکه عصبی سهلایه انتخاب شده که دارای تعداد نرونهای {۵ و ٦ و ۷} میباشد. نتایج مربوط به مدلهای استاندارد ۵-k و ۵-SST قابل قبول و نتایج مدل ANN بسیار نزدیک به نتایج تجربی است و با دقت بیشتری جدایش جریان پیش بینی شده است؛ اما مدل استاندارد ۶-k در پیش بینی جدایش جریان چندان موفق عمل نکرده است. شاخص های آماری AMSE, MBE شد که نیز گویای این موضوع می باشند.

RANS(Reynolds-Averaged Navier-Stokes)	میانگین گیری رینولدز	واژه نامه	
Root Mean Square Error (RMSE)	ریشه میانگین مربعات خطا	Artificial Neural Networks	شبکه های عصبی مصنوعہ
Shear-Stress Transport	انتقال تنش برشی	Coefficient of determination (\mathbf{R}^2)	مصریب تعیین
Target	سیگموید تانژانت هدف	Computational-fluid-	دینامیک سیالات
T-Test	آزمون تي	Large Edde Simulation	محاسباتی
		Log sigmoid (Logsig)	شبیه سازی گردابی بزرگ سیگموید لگاریتمی
		Mean Bias Error (MBE)	میانگین خطای ار سی

Purelin sigmoid (Purelin)

- Bradshaw, P., "Understanding and Prediction of Turbulent Flow- 1996", International Journal of Heat and Fluid Flow, Vol. 18, No. 1, Pp. 45–54, Feb, (1997). doi: 10.1016/S0142-727X(96)00134-8.
- 2. Versteeg, H. K., and Malalasekera, W., An Introduction to Computational Fluid Dynamics: The Finite Volume Method. Longman group Ltd, (1998).
- Launder, B. E., and Spalding, D. B., "The Numerical Computation of Turbulent Flows", Numerical prediction of flow, heat transfer, *Turbulence and Combustion*, Vol. 3, No. 2, Pp. 269–289, (1974).
- Launder, B. E., and Sharma, B. I., "Application of the Energy-dissipation Model of Turbulence to the Calculation of Flow Near a Spinning Disc", *Letters in Heat and Mass Transfer*, Vol. 1, No. 2, Pp. 131–137, Nov, (1974).
- Yakhot, V., and Smith, L. M., "The Renormalization Group, the ε -expansion and Derivation of Turbulence Models", *Jouranl Scince Computer.*, Vol. 7, No. 1, Pp. 35–61, (1992).
- 6. Wilcox, D. C., "Turbulence Modeling for CFD", DCW Industries, Inc., La Canada, CA.", (1993).
- 7. Menter, F. R., "Two-equation Eddy-viscosity Turbulence Models for Engineering Applications", *American Institute* of *Aeronautics and Astronautics Journal*, Vol. 32, No. 8, Pp. 1598–1605, Accessed: May 14, (2021). [Online].
- Madaliev, E. U., Madaliev, M. E. U., Mullaev, I. I., Shoev, M. A. U., & Ibrokhimov, A. R. U. "Comparison of Turbulence Models for the Problem of an Asymmetric Two-Dimensional Plane Diffuser", *Middle European Scientific Bulletin*, Vol. 18, Pp. 119-127, (2021).
- 9. H. J. Kaltenbach, M. Fatica, R. Mittal, T. S. Lund, and P. Moin, "Study of Flow in a Planar Asymmetric Diffuser Using Large-eddy Simulation", *Journal of Fluid Mechanics*, Vol. 390, Pp. 151–185, (1999),.
- Z. Malikov, A. Mirzoev, M. Madaliev, D. Yakhshibayev and A. Usmonov, "Numerical Simulation of Flow through an Axisymmetric Two-dimensional Plane Diffuser Based on a New Two-fluid Turbulence Model", *International Conference on Information Science and Communications Technologies (ICISCT), IEEE*, Pp. 1-4, (2021).
- 11. C. U. Buice and J. K. Eaton, "Experimental Investigation of Flow through an Asymmetric Plane Diffuser", Journal

سیگموید خطی

of Fluids Engineering-transactions of The ASME, Vol. 122, No. 2, Pp. 433-435, (2000).

- 12. Parpanchi, Seyed Morteza, et al. "Experimental Investigation of a Diffuser for Use in Skydiving Vertical Wind Tunnel", *Experimental Thermal and Fluid Science*, Vol. 125, Pp. 110393, (2021).
- 13. Ling, J., Kurzawski, A., Templeton, J., "Reynolds Averaged Turbulence Modelling Using Deep Neural Networks with Embedded Invariance", *Journal of Fluid Mechanics*, Vol. 807, Pp. 155–66, (2016).
- Geneva, Nicholas, and Nicholas Zabaras, "Quantifying Model Form Uncertainty in Reynolds-Averaged Turbulence Models with Bayesian Deep Neural Networks", *Journal of Computational Physics*, Vol. 383, Pp. 125-147, (2019).
- 15. Zhu, Linyang, et al. "Turbulence Closure for High Reynolds Number Airfoil Flows by Deep Neural Networks", *Aerospace Science and Technology*, Vol. 110, Pp. 106452, (2021).
- 16. Ti, Zilong, Xiao Wei Deng, and Mingming Zhang, "Artificial Neural Networks based wake model for power prediction of wind farm", *Renewable Energy*, Vol. 172, Pp. 618-631, (2021).
- Buice, C. U., & Eaton, J. K. (1996). "Experimental Investigation of Flow through an Asymmetric Plane Diffuser", *CTR Annual Research Briefs*, Vol. 21, Pp. 243-248, (1996).
- 18. Heydari Nejad, Qasim, "Introduction to Turbulence", Tarbiat Modares University Publications, (2017). In Persian
- 19. Hamisu, Muhammad Tukur, et al. "Numerical Study Of Flow In Asymmetric 2D Plane Diffusers With Different Inlet Channel Lengths", *CFD Letters*, Vol. 11(5), Pp. 1-21, (2019).
- 20. Zamani Mohiabadi M., "The Instantaneous Prediction of the Global Solar Radiation in the Rafsanjan City", *Iranian Journal of Energy*, Vol. 16, No. 4, Pp. 15-31, (2012).
- 21. Menhaj M. B., "Fundamentals of Neural Networks", Amirkabir University, Pp.37-40, (2013). In Persian
- Zamani Mohiabadi M., and Mirzaei M., "Comparison of Two Intelligent Models to Estimate the Instantaneous Global Solar Radiation in Semi-arid Climate Conditions: Application in Iran", *Journal of Earth System Science*, Vol. 126, No. 5, Pp. 75-88, (2017).
- Shafiey Dehaj, M., Zamani Mohiabadi, M., & Hosseini, S. M. S., "Sensitivity Analysis of 9 Models for Estimating the Power of Photovoltaic Monocrystal and Polycrystalline Panels", *Journal of Mechanical Engineering*, Vol. 51(4), Pp. 193-202, (2022).
- Zamani Mohiabadi, M., Jahromi, R., Hasani Dastjerdi, M., & Mehrabi Gouhari, E., "Estimating Efficiency of Monocrystalline and Polycrystalline Photovoltaic Panels Using Neural Network Models", *Iranian Journal of Energy*, Vol. 21, No.3, Pp. 87-100, (2018).
- 25. Jacovides, C. P., "Reply to comment on Statistical procedures for the evaluation of evapotranspiration models", *Agricultural Water Management*, Vol. 3, Pp. 95-97, (1997).